

Keskustelualoite KA 5/2023 vp

Antti Kurvinen kesk

Keskustelualoite keskustan eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjetista vuodelle 2024

Eduskunnan puhemiehelle

Suomen talouden tilanne on vakava.

Maassa kasvavat nähtävissä olevassa tulevaisuudessa vain velka, työttömyys ja konkurssien määrä. Velkaa otetaan lähivuosina lisää lähes 50 miljardia euroa. Julkisen talouden alijäämä on vuonna 2024 ylittämässä jopa EU:n kolmen prosentin raja-arvon.

Talous on ajautumassa taantumaan, mikä voi pahimmillaan tarkoittaa yritysten konkurssiaaltoa ja kymmeniätuhansia työttömiä suomalaisia lisää. Rakentaminen on jo lamassa, mutta myös maamme teollisuus ja vienti ovat ongelmissa.

Huolestuttavaa on, että samalla vastakkainasettelu hallituksen ja ammattiyhdistysliikkeen välillä voimistuu. Työelämää pitää uudistaa, mutta kaikkein vähiten Suomi tässä tilanteessa tarvitsee reipää yhteenottoa työmarkkinoilla.

Talous- ja yhteiskuntapolitiikassa nyt tehtävillä ratkaisuilla vaikutetaan isänmaan kehitykseen pitkälle eteenpäin. Eletään sarana-aikaa. Vaihtoehdot Suomen suunnaksi ovat harvinaisen selvät.

Vasemmisto kyllä puhuu Suomen talouden kuntoon laittamisesta, mutta tosiasiallisesti vastustaa — osin vastustamisen vuoksi — jokaista päätöstä velkaantumisen hillitsemiseksi. Velka- ja alijäämäpolitiikka jatkuisi, mutta Suomen tie nousisi ennen pitkää pystyyn. Hyvinvointiyhteiskunta murtuisi, kun velaksi ei vain voi loputtomiin elää.

Hallituksella — oikeistolla — on sama päämäärä kuin keskustalla. Suomen talous pitää laittaa kuntoon.

Hallituksen politiikka kuitenkin jakaa suomalaisia kahtia — heihin, joilla menee entistä paremmin, ja heihin, joilla menee entistä huonommin — sekä elämisen edellytysten puolesta rujosti keskitettyyn Suomeen. Eikä velanotto lopu.

Parhaiten pärjäävien veroja alennetaan velaksi samalla, kun perheiltä leikataan ja terveys-, vanhus- ja muita lähipalveluja ajetaan kautta Suomen alas. Koulutusta keskitetään ja liikenne rahat laitetaan eteläiseen Suomeen muun maan jäädessä mopen osille.

Keskustelualoite KA 5/2023 vp

Ei ole liioittelua sanoa, että Orpon-Purran linjalla Suomesta tulisi pelkistetty "yövärtijavaltio", jossa pätsisi vahvimman laki sen sijaan, että politiikalla tasattaisiin yhteiskunnallisia eroja. Valtio huolehtisi lähinnä turvallisuudesta, ja muu jäisi markkinoiden tai ihmisten itsensä varaan.

Keskustan vaihtoehto lähtee siitä, että talous pitää laittaa kuntoon ja saada hyvinvointiyhteiskunta kestäväälle perustalle. Suomi kuitenkin pärjää vain kokonaisuutena. Siksi politiikan pitää olla selaista, että jokainen suomalainen ja koko maa pysyvät mukana.

Keskusta tasapainottaisi taloutta alkaneella vaalikaudella 4,5—5,5 miljardilla eurolla. Säästöjen osuus olisi yhteensä 2,5—3 miljardia euroa, työllisyyden ja talouden kasvun vahvistamisen osuus 1,5 miljardia euroa ja verotuksen osuus 0,5—1 miljardia euroa. Valtiovarainministeriön esittämästä 9 miljardin euron tasapainotuksen tarpeesta jäljelle jäävä 3,5—4,5 miljardia euroa katettaisiin vaalikaudella 2027—2031.

Kokonaisuudessaan keskusta leikkaisi menoja hieman vähemmän kuin hallitus, jotta päätökset voidaan kohdistaa kohtuullisemmin ja oikeudenmukaisemmin, mutta vastaavasti käyttäisi maltillista verosopeutusta osana työkaluvalikoimaa.

Isoin ero keskustan ja hallituksen välillä on, että keskusta ei leikkaisi perheiltä eikä suomalaisten sosiaali- ja terveyspalveluista. Neuvolat, perhekeskukset, terveysasemat, hoivakodit ja vuodeosastot ovat ihmisille tärkeitä arjen lähipalveluja. Niitä ollaan eri puolilla Suomea ajamassa alas hallituksen leikkauspolitiikan vuoksi ja siksi, että hyvinvointialueilla on monesta syystä valmiiksi rahasta vajetta.

Lähipalvelujen alasajo tulee sekä inhimillisesti että pidemmän päälle taloudellisesti kalliiksi. Keskusta antaisi hyvinvointialueille lisää aikaa tasapainottaa taloutensa, jotta lähi- ja peruspalvelujen karsimiselta ja keskittämiseltä vältytään.

Talouden kasvu ja työpaikat ovat kestävin ratkaisu Suomen velka- ja alijäämäongelmiin. Keskusta pitää oikeana hallituksen linjaa lisätä voimavaroja tutkimus- ja kehittämistoimintaan viime vaalikauden parlamentaarisen sovun mukaisesti. Myönteiset vaikutukset talouteen kuitenkin tulevat vasta joskus tulevaisuudessa.

Siksi keskusta toteuttaisi tässä ja nyt esimerkiksi ammattidieselin, jolla helpotettaisiin raskaan liikenteen kuljetuskustannuksia ja tuettaisiin maamme vientiteollisuutta. Tämä edesauttaisi yritysten pärjäämistä eri puolilla Suomea.

Toteuttaisimme myös ihmisten työpaikkoja turvaavan rakennusalan suhdannepaketin, jolla saataisiin nopeasti liikkeelle tie-, homekoulu- ja muita korjaus- ja rakennushankkeita koko maassa, sekä toimenpidekokonaisuuden itäisen ja Pohjois-Suomen tukemiseksi itärajan sulkeutumisen vuoksi muuttuneessa tilanteessa. Rahat saataisiin luopumalla kalliin ja kannattamattoman Turun Tunnin junan 460 miljoonan euron pääomittamisesta.

Keskusta myös uudistaisi työttömyysturvaa sekä lisäisi paikallista sopimista työpaikoilla. Uudistusten tulee kuitenkin olla reiluja myös työntekijöiden kannalta. Lisäksi Suomi tarvitsee nykyistä enemmän työperäistä maahanmuuttoa.

Keskustelualoite KA 5/2023 vp

Toisin kuin hallitus, keskusta myös käyttäisi maltillisesti verotusta talouden kuntoon laittamisessa. Esimerkiksi liikenteen verotusta tulee kehittää autoilijoiden kannalta nykyistä tasapuolisemmaksi. Myös tupakkaveron kaltaisia veroja voidaan korottaa ja toisaalta jättää tekemättä esimerkiksi olutveron alentaminen.

Keskusta ei alentaisi veroja velaksi. Se on edesvastuutonta politiikkaa, kun talouden alijäämä on ensi vuonna 11,5 miljardia euroa.

Tärkeintä kaikkina aikoina on huolenpito Suomen turvallisuudesta. Keskusta turvaisi Suomen puolustuksen voimavarat ja varmistaisi arjen turvallisuuden toteutumisen koko maassa. Osoittaisimme lisää rahaa rajaturvallisuuteen jo ensi vuonna.

Suomi tarvitsee nyt samaan aikaan talouden kuntoon laittamista, lähipalvelujen turvaamista, huolenpitoa perheen pienimmistä ikäihmisiin, koko maan elinvoimaisuuden vahvistamista ja luottamuksen rakentamista tulevaisuuteen. Poliitiikkaa, joka pitää Suomen koossa eikä jaa suomalaisia kahtia.

Se on keskustan inhimillinen ja vastuullinen vaihtoehto. Vaihtoehto, joka jo ensi vuonna vähentää samalla velkaantumista noin 400 miljoonalla eurolla.

Keskustan linja

- Turvaamme lähipalvelut.
- Emme leikkaa perheiltä.
- Pidämme huolta liikkumisen ja elämisen edellytyksistä koko Suomessa.
- Rakennamme kasvua ja työtä.
- Laitamme talouden kuntoon oikeudenmukaisesti.
- Emme alenna veroja velaksi.
- Otamme hallitusta vähemmän velkaa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta käy ajankohtaiskeskustelun keskustan eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjetista vuodelle 2024.

Helsingissä 23.11.2023

Antti Kurvinen kesk